

Consultaziun davart novs cedels electorals

Elecziuns da la regenza e dal cussegħi dals chantuns

■ (cc) La regenza grischuna trumma en consultaziun ina revisiun parziala da la lescha davart ihs dretgs politiks en il chantun Grischun. La revisiun da la lescha stgaffescha la baza per cedels electorals, nua ch'ins po eleger la regenza ed il cussegħi dals chantuns cun far ina crusch. Ina incumbensa acceptada dal cussegħi grond en la sessiun da decembre 2012 pretenda ina simplificaziun da la procedura per eleger la regenza ed il cussegħi dals chantuns. L'element central da la simplificaziun duai esser in cedel electoral per far ina crusch. Actualmain survegnan las votantas ed ihs votants tar las elecziuns chantunales da maiorz per la regenza e per il cussegħi dals chantuns cedels electorals cun tantas lingias vidas sco sezs che ston vegnir occupads. Lur dretg d'eleger exerciteschan els cun scriver persunalmain a maun ihs nums da las persunas sin ihs cedels electorals consegnads. Cun ina revisiun parziala da la lescha davart ihs dretgs politiks en il chantun Grischun duain ussa vegnir stgaffidas las premissas giuridicas ed organisatoricas per cedels electorals nua ch'ins po eleger la regenza ed il cussegħi dals chantuns cun far ina crusch. La regenza ha deliberà la consultaziun davart il sboz correspondent fin ihs 20 da mars 2013. Prevesì ēsi d'applitgar quests novs cedels electorals per l'emprima giada tar las proximas elecziuns da renovaziun da la regenza, probablamain ihs 18 da matg 2014.

Co propon jau ina tscherta persuna e co elegel jau?

Per introducir ihs novs cedels electorals ston vegnir integradas numerusas disposiziuns en ina nova partizun da la lescha davart ihs dretgs politiks en il chantun Grischun. Quellas reglan la procedura administrativa sco er l'emplenir correctamain il cedel electoral uschia ch'el vala per l'elecziun. In pèr puncts latiers:

Per las elecziuns da la regenza e dal cussegħi dals chantuns dovrà da nov ina procedura d'annunzia per las propostas electorals. Mo persunas annunziadas tar la chanzlia chantunala vegnan alura presentadas sco candidatas e candidats sin ihs cedels electorals prestampads. Persu-

nas betg annunziadas restan però elegiblas; ihs nums da questas persunas sto la votanta u il votant scriver a maun sin il cedel electoral. Per quest intent cuntegna il cedel electoral lingias vidas.

Mintga proposta electorală sto vegnir suttascritta da 20 persunas cun dretg da votar. Uschia duain vegnir evitadas propostas betg seriusas. Mintga persuna proponida sto confermar ultra da quai – cun suttascriver la proposta electorală – ch'ella acceptia la candidatura. Quai per evitar ch'insatgi vegnia proponi per l'elecziun cunter sia voluntad.

Las propostas electoralas ston vegnir inoltradas fin il pli tard nov emnas avant il termin d'elecziun. Quest termin è necessari per garantir la producziun dals cedels electorals che dovrà dapli lavour, ma er la spediziun coordinada, eventualmain ensemens cun ulteriurs documents da votaziun.

En cas d'in segund scrutini pon las propostas electoralas vegnir inoltradas entaifer tra ihs suenter l'emprim scrutini. Quest termin è intenziunadamain uschè curt perquai ch'in segund scrutini sto vegnir fatg tenor la lescha il pli tard tra ihs emnas suenter l'emprim ed ihs cedels electorals ston vegnir tramess a las votantas ed als votants il pli tard diesch dis avant il di d'elecziun.

Mo ihs nums marcads cun ina crusch sin il cedel electoral survegnan ina vusch. Quai vala er per las persunas che las votantas ed ihs votants han scrit a maun sin las lingias vidas. Nunvalaivels èn cedels electorals tar ihs quals il dumber da nums marcads cun ina crusch surpassa il dumber da sezs che ston vegnir occupads.

Betg pertutgadas da la revisiun da la lescha n'èn las elecziuns da maiorz per las dretgħiras districtualas e per il cussegħi grond. Perquai che las elecziuns dal cussegħi grond e las elecziuns da la regenza han lieu il medem termin ēsi però inevitabel che las votantas ed ihs votants ston savair ir-enturn en il futur parallelmain cun dus differenti tipi da cedels electorals.

La consultaziun dura fin ihs 20 da mars 2013.
Dals documents electronics pon ins prender invista sur www.gr.ch / Rumantsch / Publicazioni / Consultazioni / Consultazioni currentas.